

Kansainvälinen lääketieteellisen fysiikan päivä 7.11.2017

Viidettä kansainvälistä lääketieteellisen fysiikan päivää vietetään muodostuneen perinteen mukaisesti Marie Skłodowska-Curieen syntymäpäivänä 7.11.2017, jolloin on hänen 150. syntymäpäivä. Marie Curie oli puolalainen fyysikko, kemisti ja Nobel-palkittu radioaktiivisuuden tutkimuksen uranuurtaja. Curien löytämää radioaktiivista radiumia käytettiin viime vuosisadan alkupuolella miljoonien syöpäpotilaiden kuten kohdunkaulasyöpä- ja huulisyöpäpotilaiden hoitoon. Ensimmäisen maailmansodan aikana Curie käytti myös edistyksellisesti röntgenkuvaustekniikkaa haavoittuneiden ranskalaisten sotilaiden henkien pelastamiseen. Hänen ainutlaatuinen työnsä innoittaa nykypäivänkin sairaalafysikoita tehtävissään sairauksien kuten syövän hoidossa.

Sairaalafysikot työskentelevät yleisimmin lääketieteellisen fysiikan asiantuntijoina kliinisessä palvelutoiminnassa, konsultteina, tieteellisen tutkimuksen parissa, tuotekehityksessä ja opetuksessa. Tiivis yhteistyö muiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden kanssa on keskeistä, ja sairaalafysikoiden tietotaito ja osaaminen korostuvatkin usein erikoissairaanhoidon vaativimmissa toimenpiteissä. Usein sairaalafysikko muodostaa tiiviin työparin erikoislääkärin kanssa, lääkärin vastatessa potilaan lääketieteellisestä hoidosta ja sairaalafysikon vastatessa käytettävistä laitteista, menetelmistä ja laskelmista.

Valtaosa Suomen sairaalafysikoista työskentelee julkisissa sairaaloissa sädehoidon ja syöpätautien, isotooppilääketieteen, diagnostisen radiologian, kliinisen fysiologian ja kliinisen neurofysiologian erikoisaloilla. Sairaalafysikon tietotaitoa hyödynnetään monipuolisesti yliopistoissa, tutkimuskeskuksissa, alan yrityksissä sekä kansallisissa ja kansainvälisissä säteilysuojeluorganisaatioissa; mm. Säteilyturvakeskuksen (STUK) ensimmäinen pääjohtaja oli sairaalafysikko.

Sairaalafysikon koulutus on yksi pisimmistä Suomessa, ja mukailee rakenteeltaan erikoislääkärin koulutusta. Sairaalafysikon koulutukseen voi hakeutua fysiikan, lääketieteellisen fysiikan, teknisen fysiikan, biofysiikan tai lääketieteellisen tekniikan maisteri tai diplomi-insinööri. Koulutusta tarjoavat koulutusoikeuden saaneet sairaalat ja yliopistot, ja koulutusta koordinoi ja valvoo Valtakunnallinen yliopistojen sairaalafysikoiden erikoistumista koordinoiva neuvottelukunta, joka on Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämä.

Vähimmäisvaatimus sairaalafysikoksi pätevyitymiselle Suomessa on lisenssiaatin tai tohtorin akateeminen jatkotutkinto soveltuvalta fysiikan tai tekniikan alalta ja neljän vuoden käytännönharjoittelu, jonka tulisi kattaa kaikki sairaalafysiikan pääosa-alueet: sädehoito ja syöpätaudit, isotooppilääketiede, diagnostinen radiologia, kliininen fysiologia ja kliininen neurofysiologia. Valmistuakseen sairaalafysikoksi erikoistuvan fyysikon tulee osoittaa Säteilyn yleiskäytöstä lääketieteessä vastaavan johtajan pätevyys sekä suorittaa hyväksytysti sairaalafysikon kuulustelu.

Suomessa sairaalafysikoiden etuja valvoo Sairaalafysikot ry, joka on Tekniikan akateemisten (TEK) jäsenyhdistyksenä toimiva ammattiyhdistys. Sairaalafysikot ry edistää jäseniensä ammatillisia, koulutuksellisia ja sosiaalisia työhön, työllistymiseen ja urakehitykseen liittyviä asioita kansallisesti ja kansainvälisesti. Yhdistykseen kuuluu noin 130 aktiivista jäsentä, eli lähes kaikki Suomen sairaalafysikot.

Sairaalfyysikot ry haluaa toivottaa kaikille hyvää Kansainvälisen lääketieteellisen fysiikan päivää ja Marie Curien 150-vuotissyntymäpäivää.

Lisätietoa Suomen sairaalfyysikoista löydät yhdistyksemme verkkosivuilta: www.sairaalfyysikot.fi.